

**Nepriklausomybės Akto signataro Liudviko Narcizo Rasimo – Rasimavičiaus
kalba Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislovo Lubio 75-osios gimimo
metinių minėjime**

Ponia Jūrate, ponas Žadeika. Gerbiamieji, keli štrichai apie signatarą B. Lubį jo 75-ojo gimtadienio dieną. Sąjūdžiui laimėjus rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą, vėliau tapusią Atkuriamuoju Seimu, jau pačiomis pirmomis dienomis pajutome, kad turime labai rimtą opoziciją. Laimėjimo džiaugsmas blėso sulig kiekviena diena. Prasidėjo demokratinis parlamentinis darbas. B. Lubys, nebūdamas Sąjūdžio remtu deputatu, drąsiau negu bet kuris kitas bendravo su sąjūdiečiais, neretai paremdavo jų siūlomus įstatymus arba ramiai ir argumentuotai oponuodavo. Matėsi, kad atstatyta Lietuvos valstybė yra jo gyvenimo tikslas ir visą likusį gyvenimą didžiavosi, kad buvo jos atstatytojų gretose. Juk tada niekas pasaulyje taip negarsino Lietuvos kaip Kovo 11-osios aktas ir beveik trijų metų darbas jį įgyvendinant labai sunkiomis ir pavojingomis sąlygomis. Deputatams išsiskirsčius frakcijomis turėjome beveik ... situaciją. B. Lubys labai daug prisidėjo, kad parlamentinis darbas ir tokiomis sąlygomis tęstųsi parengiant visus reikalingus įstatymus atkurtai valstybei egzistuoti, o tada jau galima skelbti ir pirmalaikius Seimo rinkimus. Vėliau gyvenime taip atsitiko, kad su B. Lubiu teko dirbti kartu. Savo jis laikė liberalių pažiūrų žmogumi, bet aiškiai skyrė liberalizmą nuo beprincipės liberaliosios tolerancijos, dažnai politikoje gyvenančios tik iš kairės ir dešinės nesutarimų. Dėl principų nesiderama. „Principines gyvenimo nuostatas reikia ginti tvirtai“, – sakydavo jis ir pats taip darė. Buvo žodžio žmogus, buvo paslaugus ir mandagus. Vėliau jau tvirtai suėmęs stambių ir labai svarbių Lietuvai įmonių vadžias į savo rankas, pasidaręs turtingu žmogumi, jis nepasidarė savanaudžiu ir tai kartu su gautu puikiu išsimokslinimu jį darė išsilavinimu inteligentu. Taip, jis įsigijo televizijos stotį, leido dienraštį, bet tai nepadarė jo oligarchu. Tos žiniasklaidos priemonės nebuvo naudojamos valdžiai pasiekti. Tai buvo lyg prevencinis ginklas apsiginti nuo skleidžiamų prasimanymų, nors tuo ginklu pats retai naudojosi. Taip, jis rėmė politines partijas, bet rėmė visas, o ne kurią nors vieną ar jų grupę. Paremdavo ir kandidatus Seimo ir savivaldybių rinkimuose, bet irgi laikėsi tų pačių principų: visi rinkimuose turi turėti daugmaž vienodas galimybes. Buvo atvejų, kada prašydavo paramos ir ištis labai keisti dariniai. Jam taip vadinami valstybininkai ar teisininkų bendruomenės elitas, pasišovęs keisti Lietuvos veidą ir perimti faktišką šalies valdymą, nebuvo mitas, o faktas.

B. Lubys greičiau negu kas kitas suprato, ką reiškia monopolizmas energetikoje. Jis buvo rinkos šalininkas, energetikoje irgi. „Leiskite elektrines statyti tiems, kurie patys tą elektrą naudos, leiskite turėti dujų terminalus tiems, kurie dujų daugiausia sunaudoja. Greičiau sukurkite Baltijos valstybėse elektros tinklų žiedą, atsikratykite Brelo sutartimi nustatytos priklausomybės – tai tik maža dalis B. Lubio pasiūlymų, gulusių ant aukščiausiųjų valdininkų stalo. Džiugu, kad bent dalis tų pasiūlymų pradeda įgyvendinti. Deja, su didžiausiais trikdžiais ir atsilikimu.

L. Lubienės paprašytas ir paremtas profesorius S. Vaitiekūnas yra parašęs tikrai gerą knygą apie B. Lubį. Suraskite laiko ją paskaityti. Ačiū.